

Österbottens Delaktighetsarena

Pohjanmaan Osallisuusareena

Workshoppen Alla med - Kaikki mukaan -työpaja 24.4.2019 kl. 13–16

Sammanfattning - Yhteenveto

Påstående 1 – Väittämä 1:

Järjestöjen ja julkisen sektorin yhteistyörakenteita ja toimintatapoja tulee kehittää maakunnassa (esim. sopimuksellinen yhteistyö, järjestöneuvottelukunta, järjestöjen välinen yhteistyö, vaikuttamistoimielinten ja järjestöjen yhteistyö)

Samarbetsstrukturerna och -modellerna för föreningar och den offentliga sektorn bör utvecklas i landskapet (t.ex. överenskommet samarbete, organisationsdelegationen, samarbetet mellan föreningar, samarbetet mellan påverkansorgan och föreningar).

Mitä mieltä olet? Vad anser du?

Täysin samaa mieltä/ Helt av samma åsikt	Osittain samaa mieltä/ Delvis av samma åsikt	Osittain eri mieltä / Delvis av annan åsikt	Täysin eri mieltä /Helt av annan åsikti
9	1	1	

Miksi? Varför?

- Järjestöjen keskinäinen sekä järjestöjen ja julkisen sektorin välinen yhteistyö on hyvin tärkeää.
- Pohjanmaalla ei ole järjestöneuvottelukuntaa tms. toimijaa, joka kokoaisi järjestöt ja viranomaiset yhteiseen pöytään kehittämään yhteisöllisyyttä ja maakuntaamme.
- Tillsammans för en ännu bättre region.
- Yhteistyöllä saavutetaan parhaat ja kestävimmat tulokset.
- Rakenteella voidaan varmistaa se, että eri näkökulmat ovat edustettuina. Selkeä struktuuri helpottaa yhdessä toimimista.
- Resursseja menee hukkaan päällekkäisessä työssä, jossa ei kohdata eikä nähdä yhteistä potentiaalia.
- Järjestöt kilpailevat keskenään → Yhteistyötä tarvitaan enemmän.
- Ks. Aaro Harjun puheenvuoro Osallisuusareenalla. Järjestökenttä on merkittävä toimija, jossa tehdään esim. aitoa sosiaalityötä.

Mitä pitää tehdä? Vad bör man göra?

- Kehitetään rakenteita, toimintatapoja ja ohjeistuksia, samalla pidetään mielessä kysymykset: Miksi? Miten? Kenelle? Mitä?
- Tarvitaan aitoa osallisuutta riittävän varhaisessa vaiheessa.
- Määritellään yhteiset, selkeät tavoitteet.
- Tarvitaan systeemistä ajattelua eli mennään tavoitteet ja hyöty edellä.
- Göra en nedskriven plan.
- Järjestöt mukaan kaikkeen osallisuutta koskevaan valmisteluun.
- Kehitetään valmistelu- ja päätöstyöskentelyä, esim. digitaalisia työkaluja hyödyntämällä.
- Nimitetään järjestöneuvottelukunta ja käynnistetään myös muuta osallisuutta edistävää toimintaa.
- Kuitenkaan toimintatavat eivät saa muodostua liian kuormittaviksi tai abstrakteiksi, sillä silloin vaarana on vähäinen käytännön hyöty toimijoille → Käytännönläheinen yhteistyö.

Kenen tai minkä tahon pitää tehdä? Vem eller vilken instans borde göra något?

- Kaikki osapuolet yhteiseen pöytään, koordinoivaa tahoja kuitenkin tarvitaan.
- Pohjanmaan Yhdistykset (yhdistysten helppo lähestyä)
- Pohjanmaan liitto
- Vaasan kaupunki ja muut kunnat
- Kyläyhdistykset
- Maakunnallinen vammaisneuvosto

Mitä minä tai edustamani organisaatio voimme tehdä asian edistämiseksi? Vad kan jag eller min organisation göra?

- Osallistua struktuurin luomiseen ja tuoda jäsenyhdistysten tarpeet esille.
- Edistää järjestöneuvottelukunnan ja muiden toimintamuotojen perustamista.
- Innostaa paikallisyhdistyksiä osallistumaan myös maakunnalliseen toimintaan.
- Tuoda järjestökentän näkemystä työryhmiin myös muista maakunnista.
- Olla kuntatasolla aktiivinen.
- Tuoda omaa työtä muiden tietoisuuteen ja osallistua yhteisiin tilaisuuksiin.

Mitä esteitä tai ongelmia asiaan liittyy? Vilka hinder eller problem finns det?

- Syntyy liikaa rakenteita ja neuvottelukuntia.

- Ajan puute, puutteelliset resurssit, työn priorisoinnin vaikeus, vanhoihin toimintatapoihin jumiutuminen.
- Toimijoiden erilaiset toimintakulttuurit.

Muita kommentteja? Övriga kommentarer?

- Kunta- ja maakuntatason luottamushenkilöitä on motivoitava ja aktivoitava.

Påstående 2 – Väittämä 2:

Työntekijöiden toimenkuvat ja aikapula johtavat siihen, että yhteistyö on haastavaa ja pinnallista.

Arbetstagarnas befattningsbeskrivningar och tidsbristen leder ofta till att samarbetet är utmanande och ytligt.

Mitä mieltä olet? Vad anser du?

Täysin samaa mieltä/ Helt av samma åsikt	Osittain samaa mieltä/ Delvis av samma åsikt	Osittain eri mieltä / Delvis av annan åsikt	Täysin eri mieltä /Helt av annan åsikti
4	6		

Miksi? Varför?

- Arki on hektistä, perustyö vie kaiken ajan, aika menee ”tulipaloja sammutellessa”.
- Helposti tulee tunne, että ”on pakko” ja huono omatunto, jos ei jaksa.
- Monen toimenkuva on laaja, kiireessä ei ehdi paneutua riittävästi.
- Toisaalta oman työn kapea-alainen toteutus ja halu päästä vähällä.
- Laajat yhteistyöverkostot
- Selkeä struktuuri puuttuu.
- Allt kräver sin tid.

Mitä pitää tehdä? Vad bör man göra?

- Prioritera vad som är viktigast.
- Selkeyttää tehtäviä ja yhteistyöstruktuuria ja vähentää päällekkäisiä verkostoja, vastuut selviksi sekä organisaatio- että työntekijätasolla.
- Sitoutuminen yhteistyöhön.

- Johto ja esimiehet on sitoutettava, muuten yhteistyön tekeminen on vaikeaa.
- Toisaalta myös työntekijöiden on päästävä yhteistyökuvioihin mukaan, jottei ole liian ylhäältä ohjattua.
- Toiminnan kehittämiseksi laadulliset tavoitteet ja mittarit
- Yhteiskehittäminen, esim. Pohjanmaan liitto koolle kutsujana

Kenen tai minkä tahon pitää tehdä? Vem eller vilken instans borde göra något?

- Eri organisaatioiden kesken neuvotellaan, yhdessä hyvä vastuunjako.
- Eri organisaatioiden on osaltaan pohdittava yhteistyön tapoja ja toteutusta, jonka jälkeen ryhdytään työhön.
- Beslutsfattare, förmän

Mitä minä tai edustamani organisaatio voimme tehdä asian edistämiseksi? Vad kan jag eller min organisation göra?

- Osallistua yhteiskehittämiseen.
- Tuoda esille päällekkäisiä verkostoja ja pyrkiä yhdistämään niitä.
- Motivoida esimiestä.
- Aktivoida yhteistyöryhmiä, tiedottaa niissä.
- Hoitaa omat asiat kuntoon ja neuvotella muiden kanssa.
- Kehittää toimintakulttuurin niin, että se ruokkii enemmän yhteistyötä ja kokemusten vaihtoa.
- Priorisoida ja keskittyä tärkeimpiin hankkeisiin.

Mitä esteitä tai ongelmia asiaan liittyy? Vilka hinder eller problem finns det?

- Organisaatioiden hidasliikkeisyys ja byrokratia
- Det finns så mycket viktigt att göra, jobbet borde delas.
- Ajan rajallisuus, tehokkuusajattelu
- Tiedon puute ja tiedonkulun ongelmat
- Eri toimijoiden erilaisuus (julkinen-yksityinen, iso-pieni)
- Yhteistyörakenteiden puute
- Raha

Muita kommentteja? Övriga kommentarer?

- Sotesta riippumatta on kehitettävä sekä kuntien että maakunnan toimintarakenteita.
- Pohjanmaalla ja kunnissa pitää päästä nopeasti liikkeelle.

Påstående 3 – Väittämä 3:

Yhteistyötä tehdään usein yhden "veturin" aloitteesta ja tavoittein, ja muiden osallistujien rooli jää pieneksi. Lopulta osallistujat eivät koe hyötyvänsä yhteistyöstä ja toiminta hiipuu.

Samarbetet görs ofta utgående från en "dragares" initiativ och målsättningar och de övriga deltagarnas roll blir liten. Slutligen upplever deltagarna att de inte gagnas av samarbetet och verksamheten avtar.

Mitä mieltä olet? Vad anser du?

Täysin samaa mieltä/ Helt av samma åsikt	Osittain samaa mieltä/ Delvis av samma åsikt	Osittain eri mieltä / Delvis av annan åsikt	Täysin eri mieltä /Helt av annan åsikti
1	6	1	

Miksi? Varför?

- Sitoutuminen ja sitouttaminen yhteisiin tavoitteisiin jäivät puutteelliseksi. Koetaan ettei asia ole yhteinen.
- Yhteisiä tavoitteita ei määritellä eikä sovita.
- Aito yhteistyö on vaikeaa, jos ryhmän tavoitteet ovat epäselvät tai jos kaikki olennaiset toimijat eivät kuulu ryhmään.
- Alkuun tarvitaan innostamista: Miksi juuri minun kannattaa olla mukana?
- Förankring i organisationen.
- Haluttomuus, tietämättömyys

Mitä pitää tehdä? Vad bör man göra?

- Bjuda in aktörer, en öppen inbjudan, alla med!
- Alla bör inse nyttan av gemensamt arbete.
- Veturin rooli on tärkeä, mutta yhteistyön tulee hyödyttää kaikki osapuolia.
- Selvitetään osallistujien tavoitteet, tarpeet ja sitoutuminen yhteistyön alussa, jotta yhteistyöstä on hyötyä kaikille.
- Pidetään huolta laajasta edustuksesta ja huomioidaan monimuotoisuus.

- Ryhmä perustetaan riittävän ajoissa.
- Skapa tillit så att det skapas vilja att delta.
- Tietoa tarvitaan.
- Vahvistetaan yhteinen sopimus.

Kenen tai minkä tahon pitää tehdä? Vem eller vilken instans borde göra något?

- Yhteisesti
- Någon bör ta fasta initiativet.
- Koordination behövs.
- Koollekutsuja prosessoi, kaikki osallistujat sitoutuvat.
- Kaikkien osallisten, päättäjäläimien mukaan, aidosti kiinnostuneet ja yhteistyökykyiset henkilöt.
- Järjestöneuvottelukunta yhteistyössä Järjestö 2.0 -hankkeen kanssa
- Kunnat ja maakunnan liitto

Mitä minä tai edustamani organisaatio voimme tehdä asian edistämiseksi? Vad kan jag eller min organisation göra?

- Jokainen sitoutuu omalta osaltaan yhteistyöhön
- Lähetä mukaan aktiivisesti. On oltava myös esimiesten panos ja tuki, myös esimiesten on nähtävä osallistumisen tärkeys.
- Aktivoida ja motivoida sekä kunnan sisällä että kolmannen sektorin suuntaan.
- Aito yhteiskenittäminen

Mitä esteitä tai ongelmia asiaan liittyy? Vilka hinder eller problem finns det?

- Tidsbrist, brist på resurser
- Ovilja / rädsla att förbinda sig för viss tid
- Inre ring / revirtänkande
- Arjen hektisyys, saatetaan kokea ylimääräisenä painolastina
- Välimatka
- Kunnan vastuullisten viranhaltijoiden haluttomuus ja tietämättömyys
- Omat agendat, sitoutumattomuus
- Haluttomuus tehdä uusia asioita

Påstående 4 – Väittämä 4:

Julkisella ja kolmannella sektorilla on monia yhteisiä päämääriä, mutta järjestyksen kirjavuuden ja hajanaisuuden vuoksi vuoropuhelu on haasteellista. Tiedonvaihdolla, toimenpiteiden yhteisellä suunnittelulla ja koordinaatiolla saataisiin enemmän aikaan ja vältettäisiin päällekkäistä työtä.

Den offentliga och tredje sektorn har många gemensamma målsättningar, men p.g.a. det brokiga och splittrade föreningsfältet blir dialogen utmanande. Med informationsutbyte, gemensam planering och koordination kunde man få mera till stånd och undvika överlappande arbete.

Mitä mieltä olet? Vad anser du?

Täysin samaa mieltä/ Helt av samma åsikt	Osittain samaa mieltä/ Delvis av samma åsikt	Osittain eri mieltä / Delvis av annan åsikt	Täysin eri mieltä /Helt av annan åsikt
10			

Miksi? Varför?

- Kirjavyys on tosiasia, esim. isoja ja pieniä toimijoita, paljon erilaisia pieniä toimijoita.
- Yhteinen visio puuttuu
- Ei ole riittävästi tietoa toisista, ei ole tavattu kasvokkain.
- Yhteisellä toiminnalla saavutetaan tuloksia, koordinaatio tärkeä.
- Kuntatasolla ymmärtämättömyyttä ja haluttomuutta.
- Arjen kiireellisyys
- Pohjanmaalla ei vaikuta olevan perinteitä yhdessä tekemiselle.
- Useita kieliä ja kulttuureja
- Ei ehkä riittävästi yhdistäviä tekijöitä.
- Man kunde ta tillvara allas resurser bättre.
- Oikeiden henkilöiden tavoittamisella on iso merkitys.

Mitä pitää tehdä? Vad bör man göra?

- Lisätään järjestöjen ja julkisen sektorin välistä yhteistyötä.
- Mietitään yhteisiä toimintarakenteita sekä kunta- että maakuntatasolla, tiedonkulkua ja tavoitteita.
- Muodostetaan yhteinen käsitys yhteistyön tavoitteista ja tehdään niihin sopivat yhteistyörakenteet.
- Määritellään selkeästi tärkeimmät ongelmat ja panostetaan niiden ratkaisemiseen.

- Selvitetään keskeisimmät kehittämistarpeet ja mahdollisuudet.
- Yhteisten asioiden löytäminen on keskeistä. Eri asioissa voi toimia eri kokoonpanot.
- Keskustella, kuulla ja kuunnella, jakaa tietoa, järjestää yhteisiä tilaisuuksia, arvostaa toisia.
- Tarvitaan yhteistä foorumia keskustelulle.
- Tiedon selkeyttäminen ja yhteisten alustojen avoin jakaminen, esim. info-portaali.
- Suunnitella yhteistyötä ja toimintoja yhdessä, sillä tekijät ovat vähissä.
- Tarvitaan koordinaattoria, jonka avulla päällekkäisyyksiä voidaan vähentää.
- Veta bättre vem som gör vad, mera diskussioner.
- Olla motivoitunut ja aktiivinen.
- Myös vapaamuotoisia tilaisuuksia tarvitaan.

Kenen tai minkä tahon pitää tehdä? Vem eller vilken instans borde göra något?

- Yhdessä: Pohjanmaan Yhdistykset, Pohjanmaan liitto, kunnat, Vaasan sairaanhoitopiiri
- Järjestöneuvottelukunta yhteistyössä Järjestö 2.0 -hankkeen kanssa
- Kunta isona ja pysyvänä on keskeinen, maakuntatasolla Pohjanmaan liitto
- Yhdistyskentällä tarvitaan yhteistyön edistäjäorganisaatiota ja eteenpäin auttajaa.

Mitä minä tai edustamani organisaatio voimme tehdä asian edistämiseksi? Vad kan jag eller min organisation göra?

- Olla aktiivinen ja motivoida.
- Yhteistyö on saatava osaksi kuntien ja järjestöjen perustyötä.
- Osallistua ja välittää tietoa.
- Pohjanmaan liitto voi valmistella asiaa ja toteuttamista.
- Voimme pitää enemmän yhteyttä julkiseen sektoriin ja kertoa toiminnastamme.
- Voimme kutsua muita yhdistyksiä mukaan luentotilaisuuksiin ja virkistysretkiin.

Mitä esteitä tai ongelmia asiaan liittyy? Vilka hinder eller problem finns det?

- Ifall någon håller för hårt "sitt eget".
- Osa yhdistyksistä keskittyy mieluummin omaan toimintaan. Miten löydämme yhteistyöhaluiset kumppanit?
- Kun oma toimipiste ei ole Pohjanmaalla, välimatka ja se, ettei tunne ihmisiä, vaikeuttaa yhteistyötä.

- Osa kuntatoimijoista ovat haluttomia yhteistyöhön eivätkä tunne järjestökenttää.
- ”Puuhaastelua”-asenne

Påstående 5 – Väittämä 5:

Oikeasti ei ole olemassa mitään sellaista kuin ”äänettömät”. On ainoastaan sellaisia ihmisiä, jotka on tahallisesti hiljennetty tai joiden ääntä ei mieluiten haluta kuulla. (Arundhati Roy)

På riktigt finns det ingenting sådant som ”de röstlösa”. De finns endast människor som man tystat avsiktligt eller sådana vars röst man helst inte vill höra. (Arundhati Roy)

Mitä mieltä olet? Vad anser du?

Täysin samaa mieltä/ Helt av samma åsikt	Osittain samaa mieltä/ Delvis av samma åsikt	Osittain eri mieltä / Delvis av annan åsikt	Täysin eri mieltä /Helt av annan åsikt
2	6	1	

Miksi? Varför?

- Huolimatta monista osallistumisen mahdollisuuksista näin saattaa käydä hiljaisimmille.
- Pelko, haluttomuus, osaamattomuus, ymmärtämättömyys
- Käytetyt käsitteet ja kieli voivat muodostua esteeksi.
- Kan finnas rädslor med olika åsikter.
- Osallistamiseen ei ole opittu.
- Halu aidosti kuulla puuttuu.
- Monia epäkohtia ei haluta kohdata (nähdä, kuulla jne.).
- Det är lättare att enbart höra sitt eget ”race”.
- Monilla on tunne, ettei omilla sanomisilla ole merkitystä.

Keitä he ovat? / Vilka är de?

- De som representerar annorlunda tankar.
- Lapset ja nuoret
- Ne joiden on vaikeampi tuoda omaa mielipidettään esiin
- Alistetut ihmiset, syrjäytyneet
- Vähävaraiset, sairaat, yksinäiset, eri tavalla ajattelevat, vanhukset

- Mielenterveys- ja päihdeongelmaiset
- Työttömät, köyhät ja vähävaraiset
- Vaikeasti vammaiset
- Sukupuolensa erilaiseksi kokevat
- Muualta tulleet
- On myös muistettava, ettei osallistuminen kiinnosta kaikkia

Mitä pitää tehdä? Vad bör man göra?

- Sekä julkisen sektorin että järjestöjen tulisi tunnustaa, keitä nämä ihmiset ovat ja tunnustaa, ettei heitä oikeasti haluta kuulla.
- Tunnustaa ne mekanismit ja tekijät, jotka omassa organisaatiossa vaikuttavat eri ryhmien mahdollisuuksiin osallistua.
- Edistää yhteiskunnallista tietämystä ja kansalaistaitoja. Opetetaan jo varhaiskasvatuksesta lähtien lapsille mielipiteiden ilmaisua ja osoitetaan, että mielipiteillä on merkitystä.
- Erilaiset osallistumisen keinot käyttöön (ml. jalkautuminen ihmisten keskuuteen) ajoissa eli jo suunnittelun alkuvaiheessa.
- Grunda nya delaktighetsarenor för helt "vanliga" människor.
- Mera diskussionstillfällen mellan beslutsfattare och folket.

Kenen tai minkä tahon pitää tehdä? Vem eller vilken instans borde göra något?

- Kaikkien, yksilö ja yhteiskunta
- Kuntien, viranomaisten, päätöksentekijöiden sekä kansallisella että aluetasolla
- On muistettava myös yksilön vastuu, kaikkea ei voi tehdä ihmisten puolesta.
- Kasvatus vastuullisuuteen, auttamiseen ja kunnioittamiseen.
- Beslutsfattare bör vara mera lyhörda.
- Jo kuntalain hengen noudattaminen toisi hyviä tuloksia.

Mitä minä tai edustamani organisaatio voimme tehdä asian edistämiseksi? Vad kan jag eller min organisation göra?

- Kuunnella aidosti ja uskaltaa tuoda asioita ja epäkohtia esille ja päättäjien tietoon.
- Tuoda aktiivisesti esiin sellaisten ryhmien ääntä, joilla on vaikeuksia itse ajaa omaa asiaansa.
- Vara själv aktiv och ta tillvara olika möjligheter.

- Kutsua koolle, huomioida ja motivoida eri ryhmät
- Muistaa erilaisten ryhmien olemassaolo
- Vaikuttamisen opettelu yhteisissä tilaisuuksissa

Mitä esteitä tai ongelmia asiaan liittyy? Vilka hinder eller problem finns det?

- Sisällä istuva pelko oman äänen esille tuomisesta
- Ajatus siitä ettei omalla mielipiteellä ole väliä
- Vaatii laajempaa motivoitumista sekä yhteistä ongelman ymmärtämistä
- Monet eivät vastaa, vaikka mielipiteitä ja toiveita yritetään kartoittaa.
- Kuntatasolla tietämättömyys
- Ylimääräisen työn välttäminen
- Haluttomuus ja sitoutumattomuus, resurssivaje

Muita kommentteja? Övriga kommentarer?

- Bra fråga!